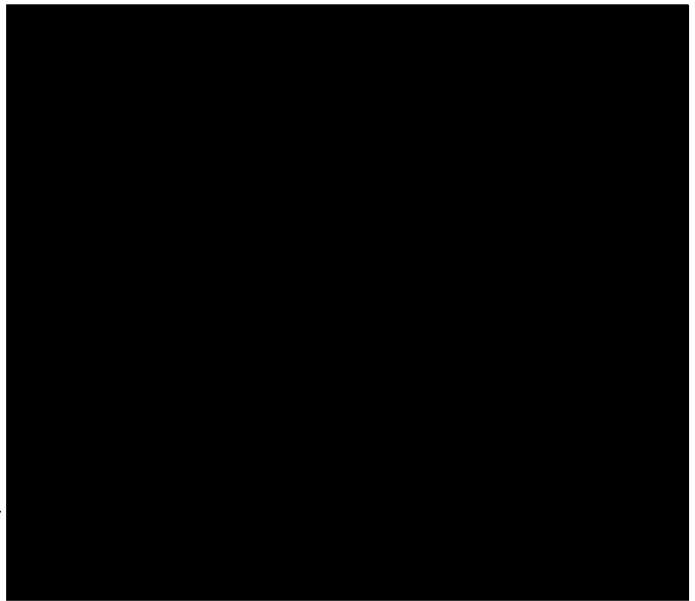

Alkotmánybíróság részére
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK	
FŐLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Erkezett	2015 -12- 3 1
PELDANY	IV
MÉLLEKLET	KÖZTÜK
FŐLAJSTROMSZÁM	22611/10
KEZDŐIRATON	

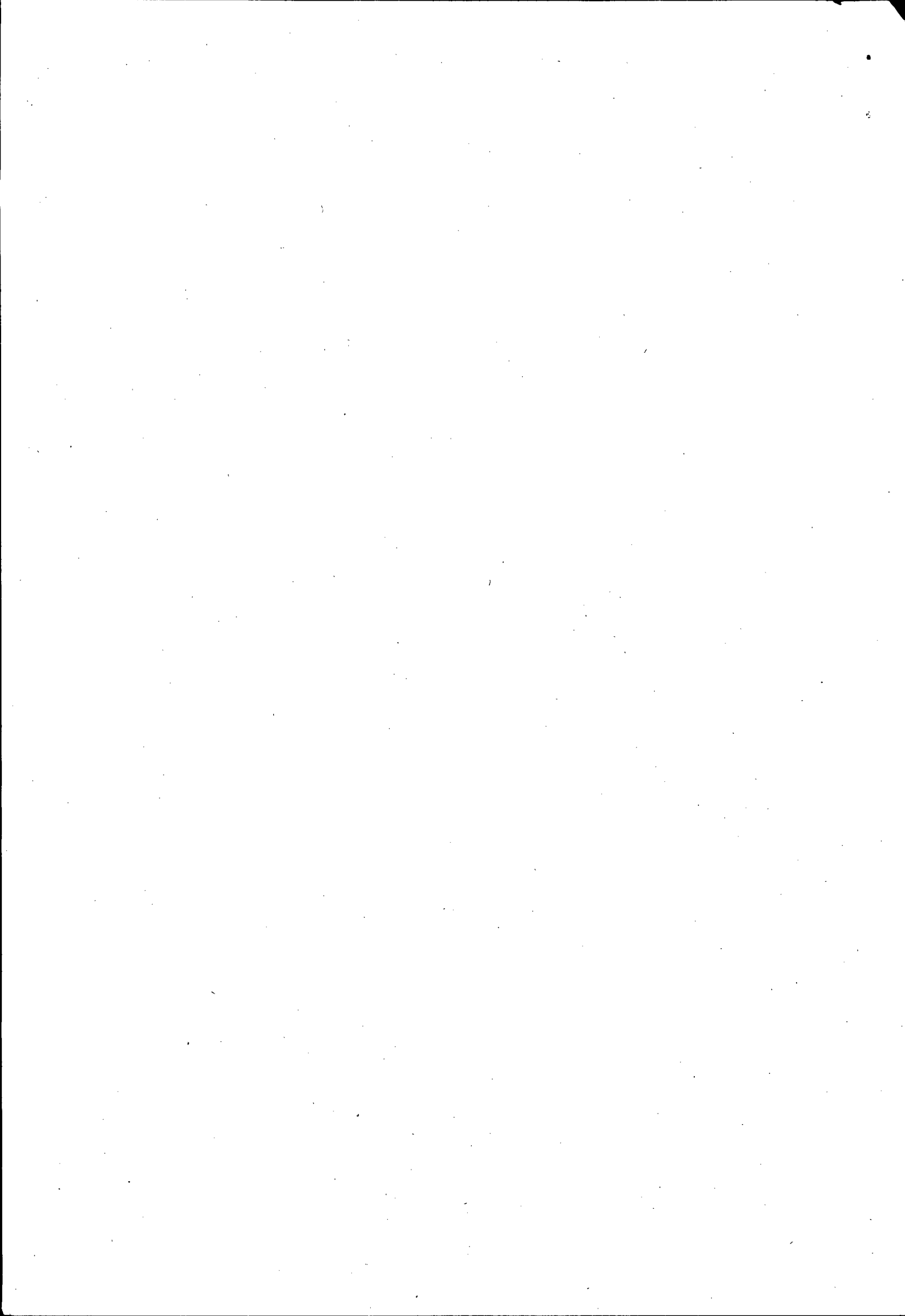
Fővárosi Törvényszék útján
Budapest
Pf. 16.
1363

alkotmányjogi panasz indítványa

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/56-0/2016
Érkezett:	2016 JAN 13.
Példány: 3	Kezelőiroda: K
Melléklet: 3x10 + 9 + mla	

a Kúria Pfv.I.21.866/2014/8. számú
határozatával szemben

Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

Fővárosi Törvényszék útján
1363 Bp. Pf. 16.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

indítványozó meghatalmazott jogi képviselője az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.I.21.866/2014/8. számú határozatának (1.sz. melléklet; a továbbiakban: Határozat) **alaptörvény-ellenességét, és a Határozatot semmisítse meg, mivel az sérti az indítványozó Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében, a XV cikk (1) bekezdésben, és a XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben biztosított jogait.**

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő.

I. Előzmények, tényállás

I.1./ örökgyó 1998. június 19. napján hunyt el. Indítványozó, mint a Határozattal érintett ügy felperese az örökgyó második felesége, míg alperes az örökgyó első házasságából származó, egyedüli gyermeke.

I.2./ Az örökgyó 1993. novemberében megállapodott leányával abban, hogy 2.500.000,- Ft ellenében az örökgyó lemond. Ennek keretében az 1993. november 19. napján kelt, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatában (2. sz. melléklet) kijelentette, hogy az örökgyótól 2.500.000,- Ft-ot átvett, amely összeg teljes mértékben fedezi azt az értéket, amely őt esetleg az édesapja halála után megilletné, beleértve a kötelesrészt is. E nyilatkozata szerint a fenti összeg átvételével egyszer és mindenkorra teljesen lemondott minden lehetséges olyan igényéről, amelyet édesapja esetleges halála esetén vele, vagy feleségével (indítványozóval) szemben támaszthatna. Kifejezetten kijelentette továbbá, hogy Sági István végrendeletét vagy végrendelet hiányában azt, hogy az édesapja egyetlen és általános örököse a jelenlegi felesége (indítványozó) legyen, semmi címen támadni nem fogja.

I.3./ Az örökgyó a fentieken túlmenően 1996. január 20. napján saját kezűleg írt végrendeletet is készített (3. sz. melléklet). Végrendeletében minden vagyonát kizárólagosan indítványozóra hagyta, egyetlen és általános örököseként őt nevezte meg. Rögzítette továbbá, hogy a leendő örökség megváltása címén leányának, 2.500.000,- Ft-ot átadott, azzal, hogy ez az összeg bőven fedezi az örökgyó halála utáni esetleges kötelesrészt. Örökgyó kijelentette végrendeletében azt is, hogy a 2.500.000,- Ft-ot az azzal a feltétellel adta, és azt leánya azzal a feltétellel fogadta el, hogy a nyilatkozatában foglaltak szerint lemond az örökgyó utáni mindennemű esetleges örökségi jogáról, beleértve a kötelesrészt is, az örökgyó végrendeletét soha semmilyen jogcímen megtámadni nem fogja és indítványozóval, mint általános örökösrel szemben semmilyen címen, semmilyen követelést nem fog támasztani. A végrendelet szerint, amennyiben ez utóbbi feltételt megszegi, tehát indítványozóval szemben öröklés jogcímen igényt támaszt, ez esetben az örökgyó az örökségből kitagadja.

I.3./ Az örökhagyó 1998. június 19. napján elhunyt, hagyatékát az illetékes [REDACTED] közjegyző a 2007. szeptember 20. napján kelt 1119 Kjö. 86/2007/20. sz. végzésével (4. sz. melléklet) - indítványozó özvegyi haszonélvezeti jogával terhelt - törvényes öröklés jogcímén [REDACTED] adta át, a [REDACTED] és indítványozó között kialakult öröklési jogvitára tekintettel ideiglenes hatállyal. A hagyatéki eljárás során [REDACTED] sem az örökhagyó végrendeletét, sem a saját lemondó nyilatkozatát nem ismerte el érvényesnek, utóbbit saját tévedésére hivatkozással. Erre tekintettel kezdeményezte 2007-ben indítványozó [REDACTED] szemben az örökség iránti peres eljárást, amelyben a jelen panasszal érintett Határozat meghozatalra került.

1.4./ Az előzmények körébe tartozik az is, hogy az örökhagyó halálát követő hagyatéki eljárás során [REDACTED] nem csupán a végrendelet, valamint saját nyilatkozatának érvényességét nem ismerte el, hanem azt is vitatta, hogy a hagyatéknak részét képező ingatlanok [REDACTED] vonatkozásában indítványozó házastársi vagyonközösség jogcímén részben tulajdonjogot szerzett. Ebből adódóan még a fenti, ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés meghozatalát megelőzően indítványozó és [REDACTED] között tulajdonjog megállapítása iránti perre került sor (Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság: 15.P.III.23.636/2003.; Fővárosi Bíróság: 45.Pf.632.635/2006.). Ezen eljárás során mindkét fokon eljáró bíróság helyt adott indítványozó házastársi vagyonközösség jogcímén fennálló tulajdoni igényének, [REDACTED] peres lett.

II. Első örökség iránti peres eljárás

II.1./ Indítványozó keresetében annak megállapítását kérte, hogy az örökhagyó és [REDACTED] között lemondás tárgyában létrejött szerződés alapján [REDACTED] a leszármazóira is kihatóan lemondott az öröklésről, tekintettel arra, hogy lemondása kifejezett személy (indítványozó) javára és egyébként is a kötelesrészt elérő kielégítés fejében történt.

[REDACTED] az indítványozó keresetének elutasítását kérte, állítva, hogy nincs olyan megállapodás, amely alapján lemondott volna az öröklésről, illetve, ha le is mondott alperes az öröklésről, ebben az esetben az örökhagyó unokája lenne a törvényes örökös, mivel a lemondás fejében átvett 2.500.000,- Ft nem érte el a kötelesrész értékét.

II.2./ Elsőfokú határozat

Az örökség iránti perben elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság 28.P.22.984/2008/12. sz.-on hozott ítéletében (5. sz. melléklet) az indítványozó keresetének helyt adva megállapította, hogy [REDACTED] az örökhagyóval kötött szerződése alapján lemondott az öröklésről és ezzel az öröklésből kiesett.

II.2.1./ A Fővárosi Bíróság határozatában megállapította, hogy a lemondás szerződés, így annak nem az írásbeli magánvégrendelet alaki kellékeinek, hanem a szerződésekre irányadó alakszerűségi követelményeknek kell megfelelnie. Rögzítette, hogy [REDACTED] nem vitatta, hogy a nyilatkozatot aláírta, illetve azt sem, hogy a végrendeletet az örökhagyó írta és aláírta, valamint kifejezetten elismerte azt is, hogy a 2.500.000 Ft-ot a lemondó nyilatkozat aláírásával egyidejűleg átvette.

II.2.2./ Az akkor hatályban volt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 218. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a jogszabály vagy megállapodás írásbeli alakot rendel, legalább a szerződés lényeges tartalmát írásba kell foglalni. A Fővárosi Bíróság [REDACTED] nyilatkozatából, illetve a végrendeletből megállapíthatóan találta a lemondás lényeges tartalmi elemeit, nevezetesen a szerződés tárgyát és visszterhességét. Ítéletében kifejtette, nem volt kizárt, hogy a szerződő felek írásbeli nyilatkozatait külön okirat tartalmazza, a külön nyilatkozatok pedig a jogszabály által előírt alaki-tartalmi kellékeknek megfeleltek, ugyanis kizárólag a Ptk. 218. § (2) bekezdésében írtak esetén feltétele az alaki érvényességnek a szerződés (nyilatkozat) teljes bizonyító erejű magánokiratba való foglalása. A szerződő felek kinyilvánított akarata egyezett,

közöttük a lemondással kapcsolatos megállapodás ennek megfelelően a Ptk. 205 § (1)-(2) bekezdése szerint létrejött.

II.2.3./ A Fővárosi Bíróság kiemelte továbbá, hogy [REDACTED] annak ellenére, hogy 1998. november 24-én a hagyatéki eljárásban írásban olyan nyilatkozatot tett, hogy a lemondással kapcsolatos nyilatkozatát tévedés miatt nem tarja érvényesnek - a perben kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a lemondást nem támadja, és a megtámadás alapjául szolgáló tényelődést sem tett.

II.2.4./ Az ítélet kiemelte továbbá, hogy a Ptk. 604 § (1) bekezdése szerint a lemondás csak akkor hat ki a lemondó leszármazóira, ha a megállapodás így szól, vagy ha az a kötelesrészt elérő kielégítés fejében történt. A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a meghatározott személy javára való lemondás kétség esetében csak arra az esetre szól, ha e meghatározott személy az örökhagyó után örököl.

A fentiek figyelembevételével a Fővárosi Bíróság megállapította, hogy indítványozó, mint a Ptk. 615 § (1) bekezdése szerinti özvegyi jog jogosultja törvényes örökösnek tekintendő, és a lemondás a nyilatkozat tartalma szerint meghatározott személy, az indítványozó javára történt, ekként az [REDACTED] [REDACTED] eszármazóira is kihatott. [REDACTED] tehát a leszármazóira is kiható módon kiesett az öröklésből.

II.2.5./ Mindemellett a Fővárosi Bíróság kifejtette, hogy a lemondás hatályát alapvetően a szerződéskötés időpontjában fennálló, illetve előrelátható helyzet alapulvételével kell megállapítani, a perbeli esetben pedig már [REDACTED] nyilatkozattételekor adott volt az örökhagyó hagyatékába tartozó vagyon. Így, bár nem volt kizárt a lemondás hatályának megállapítása érdekében a kielégítés mértékének az örökhagyó halálának időpontjára vetített meghatározása, azonban az ingatlanok forgalmi értékére vonatkozó további bizonyítás hiányában a Fővárosi Bíróság ítéletében arról nem rendelkezett, hogy [REDACTED] kielégítése a kötelesrészt elérte.

II.3./ Másodfokú határozat

A Fővárosi Ítéltábla az 1.Pf.21.392/2009/3. sz.-on hozott végzésével (6. sz. melléklet) az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

II.3.1./ A Fővárosi Ítéltábla döntése szerint **az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg, hogy az alperes az örökhagyóval kötött írásbeli szerződésben az öröklésről lemondott, ítéletének ezzel kapcsolatos indoklása mindenben megalapozott.** A végrendeletben ugyanis az örökhagyó kizárólagos örökösneként házastársát jelölte meg, ami egyértelműen kizárta, hogy hagyatékából [REDACTED] részesíteni kívánta, továbbá részletesen tartalmazza a lemondó nyilatkozatban foglaltakat. **Mindezekből okszerűen következtethető, hogy az örökhagyó hagyatékát feleségére (indítványozóra) akarta hagyni, de vagyonából gyermekét is részesíteni kívánta, ezért adott át az [REDACTED] még életében 2.500.000,- Ft-ot, végrendeletében rögzítve, hogy ezzel leánya a kötelesrészt meghaladó mértékben még életében kielégítést kapott.**

II.3.2./ A Fővárosi Ítéltábla végzése szerint, bár az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy [REDACTED] a leszármazóira is kiterjedően lemondott az öröklésről, ennek jogkövetkezményeként azonban annak megállapításáról nem rendelkezett, hogy az örökhagyó hagyatékának öröklésére az indítványozó jogosult.

II.3.3./ Emellett a Fővárosi Ítéltábla arra jutott, hogy annak megítélése, miszerint az örökhagyó által [REDACTED] átadott pénzüsszeg kötelesrészt elérő kielégítés volt-e, a kereset ténybeli alapját képező, indoklásra tartozó kérdés, amely tekintetben az elsőfokú bíróság a feleket a bizonyítási teherről tévesen oktatta ki. [REDACTED] ugyanis teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt lemondó nyilatkozatában elismerte, hogy az általa átvett pénzüsszeg „teljes mértékben fedezi” kötelesrészt is, amelyet a végrendeletben foglaltak is megerősítenek. Erre figyelemmel, az

indítványozó perbeli állítását, miszerint az átadott 2,5 millió forint a kötelesrészt elérte, bizonyítottanak kellett volna tekinteni. [REDACTED] pedig a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a nyilatkozatától eltérő állításának bizonyítása terhelte volna, mivel védekezésében saját nyilatkozatával ellentétben állította, hogy az általa átvett kielégítés az őt megillető kötelesrészt nem érte el.

Ennek megfelelően a másodfokú bíróság kifejezetten előírta, hogy az újabb eljárásban a jogvita elbírálásához bizonyítandó tény, miszerint 2.500.000 forintos kielégítés nem érte el a kötelesrészt, amelynek bizonyítása – illetve sikertelenségének következménye – az alperest terheli.

II.3.4./ A Fővárosi Ítéletábra tehát amellet, hogy kifejezetten rögzítette a megismételt eljárás, így különösen az annak keretében foganatosításra kerülő bizonyítás körét, két olyan, eljárási jogi jellegű okból látta szükségesnek az eljárás megismétlését, amelyek mindegyike a lemondás tárgyában létrejött érvényes megállapodásból adódott. Míg ez előbbi esetben ugyanis egy az érvényes lemondásból eredő jogkövetkezmény megállapítása maradt el (indítványozó a törvényes örökös), utóbbi körben indokolatlanul esett az elsőfokú eljárásban az indítványozó terhére az ingatlanok forgalmi értékének bizonyítása. A lemondó nyilatkozat (és a végrendelet) alapján ugyanis tényként volt elfogadható, hogy a 2,5 millió forint [REDACTED] kötelesrészét elérte. A fentiekből adódóan az is megállapítható, hogy az eljárás megismétlésére nem [REDACTED] perbeli fellebbezésének eredményeként került sor.

III. Megismételt eljárás

III.1./ Elsőfokú határozat

A megismételt eljárás során az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 71.P.22.611/2010/96. számú ítéletében (7. sz. melléklet) annak rögzítése mellett, hogy [REDACTED] az örökgyóval kötött szerződés alapján az öröklésről lemondott, ezáltal az öröklésből kiesett, megállapította, hogy [REDACTED] kielégítése elérte a kötelesrészt, ezért az indítványozó az örökhagyó törvényes örököse.

III.1.1./ A Fővárosi Törvényszék ítélete szerint, minthogy az örökhagyó vagyonában a lemondó nyilatkozat kelte és az örökhagyó halála között eltelt időben jelentős mértékű változás nem következett be, a kötelesrész alapjának a számításakor a lemondó nyilatkozat tételkor meglévő örökhagyói vagyont kell figyelembe venni. Azt kellett tehát vizsgálni, hogy mekkora volt az örökhagyó vagyonának az értéke akkor, amikor [REDACTED] az örökségről lemondó nyilatkozatot tette, hiszen ennek a vagyonnak a tudatában mondott le 2,5 millió Ft, mint kötelesrészt elérő kielégítés fejében az örökségről.

III.1.2./Az örökhagyó vagyonának értéke vonatkozásában a bíróság az eljárásban szakértői bizonyítást folytatott le, amelynek eredményeként az örökhagyó tulajdonát képező ingatlanok értékére nézve összesen 4.453.500,- Ft-ot határozott meg. A hagyaték tárgyát képező és a peradatok által bizonyítottan a lemondó nyilatkozat keltekor is meglévő gépjármű értéke tekintetében a bíróság szintén elfogadta a kirendelt igazságügyi gépjármű-szakértő által adott szakvéleményben foglalt értéket, ami szerint az 1.013.000,- Ft volt. Az örökhagyó tulajdonában állt ingatlanoknak és gépkocsinak a lemondó nyilatkozat keltekor értékét összeadva a Fővárosi Törvényszék a kötelesrész alapját 4.960.000,- Ft-ban állapította meg, a Ptk. 665 § (1) bekezdésére figyelemmel így [REDACTED] kötelesrész címén ennek a fele, azaz 2.480.000,- Ft illetné meg.

Minthogy [REDACTED] 2.5 millió Ft összegű juttatást kapott az örökhagyótól az örökségről lemondás fejében, amely meghaladja a neki kötelesrész címén egyébként járó 2.480.000,- Ft-ot, ezért [REDACTED] a Fővárosi Törvényszék határozata alapján is az örökségből kielégítettnek tekintendő. Ennek megfelelően a Fővárosi Törvényszék ítéletében megállapította, hogy a Ptk. 604. § (1) bekezdése és a 607. § (1) és (4) bekezdésére figyelemmel örökhagyó törvényes örököse az indítványozó.

III.2./ Másodfokú határozat

A [REDACTED] fellebbezése nyomán indult másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla 19.Pf.20.367/2014/7. (8. sz. melléklet) számú határozatában akként foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen, a bizonyítékok megfelelő mérlegelésével állapította meg, és abból érdemben helyes következtetés vont le.

III.2.1./ A másodfokú bíróság határozatában – az elsőfokú bíróság álláspontjával egybevágóan – rögzítette, hogy [REDACTED] az örökgyő vagyónával, annak körével tisztában volt, tudta, hogy ahhoz mely ingatlanilletőségek és ingóságok tartoznak. A lemondás időpontjában megvolt vagyontárgyak azonosak a későbbi hagyaték tárgyaival, ezeket meghaladó, további vagyonelemek meglétét [REDACTED] sem az 1993. év sem az 1998. év vonatkozásában nem tudta bizonyítani. Megállapította továbbá azt is, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el, mikor a kötelesrészt elérő kielégítés vizsgálata körében az 1993. évi, a perben kirendelt igazságügyi szakértők által meghatározott forgalmi értékeket vette figyelembe.

III.2.2./ A Fővárosi Ítéltábla ítéletében osztotta a megelőzően eljárt bíróságok álláspontját abban is, hogy az örökgyő és [REDACTED] között létrejött az öröklésről lemondó szerződés (Ptk. 603. § (1) bekezdés), a szerződő felek kölcsönös és egybehangzó akarata két külön okiratban van megfogalmazva: egyrészt a [REDACTED] által jegyzett 1993. november 19-i keltezésű, a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratban, másrészt az örökgyő által írt 1996. január 20-i keltezésű, a Pp. 196. § (1) bekezdés a) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratokban. Ez utóbbi ugyan végrendeletként érvénytelen, ám mint az örökgyő személyes nyilatkozata, félreérthetetlen. Két, az öröklésről lemondás szempontjából azonos tartalmú akaratkifejezés egybevetése alapján a szerződés érvényes létrejötté aggály nélkül megállapítható.

III.2.3./ [REDACTED] lemondó nyilatkozattal kapcsolatos – a hagyatéki eljárást követően kizárólag a megismételt eljárásban hivatkozott – akarathibája, tévedése körében a Fővárosi Ítéltábla megállapította azt is, hogy a lemondó nyilatkozat nem érvénytelen.

Jogi kérdésekben való tévedésre ugyanis nem hivatkozhat alappal, hiszen „jogi szakértő” nem járt el a lemondó nyilatkozata megfogalmazásakor. Emellett iskolázott, értelmiségi személy lévén a nyilatkozat tartalmát jogi képzettsége hiányában is meg kellett értenie, s akarathibája nem indokolható azzal sem, hogy az okiratot csupán édesapja iránti tiszteletből írta alá.

Az a tény, hogy az örökgyő maga becsülte meg vagyónának a mértékét és azt [REDACTED] elfogadta, a szerződéskötés rendes, megszokott menetébe illeszkedő eljárás, amely magában foglalja azt is, hogy a kötelesrészt mértékére tett örökgyői ajánlatot az örökös elfogadta, ezzel ennek mértékét tulajdonképpen együtt határozták meg. A kötelesrészt mértékének megállapítása a szerződést kötő felek közötti szerződési alku részét képezi, amely tévedés címén csak akkor támadható meg sikerrel, ha a vagyon teljes köre, ebből következően a kötelesrészt mértéke tekintetében volt a lemondónak téves feltevése. Ilyen hiányosság azonban [REDACTED] oldalán nem volt megállapítható.

IV. A felülvizsgálati kérelem és annak tárgyalása

IV.1./ Ezt követően, a fentiekben röviden összefoglalt bírósági eljárás során hozott 19.Pf.20.367/2014/7. számú határozattal szemben [REDACTED] felülvizsgálati kérelmet (9. sz. melléklet) terjesztett elő, amely részben a perbeli előadásához képest teljesen eltérő, korábban egyáltalán nem hivatkozott tényelőadást és jogi okfejtést tartalmazott.

A felülvizsgálati indítványában ugyanis [REDACTED] immáron az örökgyő és közte létrejött megállapodás tényét és érvényességét is vitatta, arra hivatkozással, hogy a lemondó nyilatkozatot az örökgyő nem írta alá. Így álláspontja szerint saját lemondó nyilatkozata kizárólag egy szerződéses ajánlatnak tekinthető, és a két önálló dokumentumban foglalt szerződés, - mivel a végrendeletéről saját állítása szerint korábban nem szerzett tudomást - nem jöhetett létre.

Ezt meghaladóan a felülvizsgálati indítvány [REDACTED] addig képviselt perbeli álláspontját ismételte meg.

IV.2./ [REDACTED] felülvizsgálati kérelme vonatkozásában a Kúria 2015. július 08. napján tárgyalást tartott. Ez alkalommal vált indítványozó előtt ismertté, hogy felülvizsgálati ellenkérelme, melyet a tárgyalást egy héttel megelőzően már beadott, az ügy előadó bírójához nem jutott el, annak tartalmát a tárgyalást megelőzően kizárólag a tanács elnöke ismerte meg (10. sz. melléklet).

IV.3./ E tárgyalás alkalmával indítványozó felé az eljáró tanács mindösszesen egy kérdést intézett, miszerint rendelkezésére áll-e a lemondó nyilatkozat [REDACTED] által aláírt példánya, amelyre vonatkozóan indítványozó jogi képviselője előadta, hogy nincs tudomása ilyen okiratról. Így került sor bizonyítás felvételére, felülvizsgálati eljárásban.

IV.4./ [REDACTED] jogi képviselője – szintén bírói kérdésre – a tárgyaláson megerősítette, hogy a felülvizsgálati kérelmében foglalt érvénytelenségi okra az eljárás során nem hivatkozott, formai kifogást korábban nem emelt.

V. A Kúria Határozata

A fenti előzményeket követően a Kúria jelen panasszal érintett Határozatával a Fővárosi Ítéltábla 19.Pf.20.367/2014/7. számú jogerős ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva indítványozó keresetét teljes egészében elutasította.

V.1./ A Kúria a másodfokú bíróság ítéletének jogszabálysértő mivoltát akként határozta meg, hogy a lemondás érvénytelenségét hivatalból nem észlelte és annak jogkövetkezményét nem alkalmazta.

V.2./ A Kúria megállapította, hogy a peres iratokhoz fénymásolatban csatolt 1993. november 19.-ei nyilatkozatot kizárólag [REDACTED] írta alá, az örökhagyó aláírása azon nem szerepel és indítványozó sem állította, hogy létezik az örökhagyó által aláírt eredeti példány.

Határozata szerint arra helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy nem szükséges, hogy a szerződő felek írásbeli nyilatkozatát egy okirat tartalmazza. A Kúria döntése szerint ehhez képest a tárgyi ügyben abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az 1993. november 19-i okiratban, valamint az örökhagyó által írt 1996. január 20-i végintézkedésben tett nyilatkozattal az örökhagyó és a törvényes örökös között az örökségről való lemondás tárgyában a szerződés érvényesen létrejött-e.

V.3./ A Határozat rögzíti, hogy a szerződés létrejöttéhez, a belőle származó jogok és kötelezettségek keletkezéséhez elegendő a felek egybehangzó akarata és ennek kinyilvánítása, ami az akaratot a másik fél által felismerhetővé teszi. Ennek kapcsán a Kúria megállapította, hogy a per adatai szerint 1993. november 19-én az örökhagyó és [REDACTED] között egyértelműen megvolt a konszenzus. A szerződésük teljesedésbe ment, az örökhagyó a kötelesrész fejében a 2.500.000 forintot [REDACTED] átadta, aki azt elfogadta. Tekintettel azonban arra, hogy az öröklésről lemondás csak írásban megkötött szerződés esetén érvényes, a szóban létrejött szerződés érvénytelen, az 1993. évi nyilatkozat pedig alaki szempontból hibás, mert az csak [REDACTED] egyoldalú nyilatkozatát tartalmazza, a szóban megtörtént megállapodásra ezért ebben az esetben jogot alapítani nem lehet, azzal a felek által célzott joghatások - az öröklésből való kiesés - nem érhetők el.

V.4./ A Határozat tartalmazza ugyanakkor azt is, hogy miután a felek a lemondás tárgyában megállapodtak, [REDACTED] írásbeli nyilatkozatát az örökhagyó szóban elfogadta, és ennek megfelelően teljesítette a vállalt kötelezettségét, a szerződés ezzel, 1993. november 19-én az örökhagyó és [REDACTED] között létrejött. Következésképpen [REDACTED]

nyilatkozatához a továbbiakban ajánlati kötöttség nem kapcsolódott. Erre hivatkozással jut – a korábban eljáró valamennyi bíróság, illetőleg tanács álláspontjával szemben - arra a következtetésre a Kúria, hogy az örökgyónak az 1996. január 20-ai keltezésű okiratban foglalt nyilatkozata sem tekinthető annak elfogadásának.

V.5./ A Határozat rögzíti továbbá, hogy a Ptk. 211. § (1) bekezdése szerint az ajánlati kötöttség annak az időnek az elteltével szűnik meg, amelyen belül az ajánlattevő a válasz megérkezését rendes körülmények között várhatta. Ez az idő pedig nem lehetett több év, ennyi idő alatt [REDACTED] ajánlati kötöttsége megszűnt, abban az esetben is, ha az általa aláírt 1993. november 19-i nyilatkozat távollevőnek tett ajánlatnak minősülne. E körben a Kúria ténynek tekintette továbbá, hogy [REDACTED] az örökgyó 1996-ban írt - a másodfokú bíróság részéről elfogadásnak minősített - végrendeletéről csupán a hagyaték megnyíltát követően szerzett tudomást. Ebből jut arra a következtetésre, hogy a törvényes örökös és az örökgyó között a lemondás tárgyában a szerződés, mint élők közötti jogügylet-érvényesen írásban nem jöhetett létre.

VI. Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogai sérelmének meghatározása

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A XXIV. cikk (1) bekezdése előírja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék, a hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni. A XXVIII. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A XXVIII. cikk (7) bekezdése pedig előírja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A Kúria ismertetett eljárása, illetőleg Határozata az indítványozó valamennyi, fentebb citált, Alaptörvényben biztosított jogosultságát – valamint az alábbiakban részletezett egyéb jogszabályi előírásokat is – sértette, azaz közvetetten az Alaptörvényt, a következők szerint.

VI.1./ A Kúria Határozatát két olyan, a tényállásból, illetőleg a felülvizsgálati indítványból kiragadott körülményre, illetve egy minden eddigi bírósági állásponttól eltérő jogi okfejtésre alapította, amelyre az eljárásban nem csupán érdemi bizonyítás nem volt, de [REDACTED] mint alperes részéről előadás, vagy hivatkozás sem.

VI.1.1./ Ezek egyike, hogy [REDACTED] a lemondó nyilatkozatot nem írta alá. Ennek kapcsán elsődlegesen kiemelandó, hogy indítványozó a kezdetektől a két irat, azaz a lemondó nyilatkozat és a végrendelet egybevetésével igazolta az örökgyó lemondásra vonatkozó szerződéses szándékát. Ami ennél is fontosabb azonban, hogy ezt az álláspontját valamennyi perben eljáró bíróság osztotta is. A perben rendelkezésre bocsátott két okirat (nyilatkozat-végrendelet) tartalma ugyanis egymással egybevágott, amit megerősít, hogy a szerződő felek ([REDACTED] örökgyó haláláig annak megfelelően jártak el, azt teljesítették is.

Ebből adódóan a lemondó nyilatkozat esetleges aláírt példánya vonatkozásában az eljárásban bizonyítás a kezdetektől nem folyt, ez ugyanis a felperesi kereset igazolásához a végrendelet, mint örökgyó által aláírt irat tükrében nem volt indokolt.

Így volt ez egészen addig, amíg erre vonatkozóan a Kúria a felülvizsgálati tárgyalás alkalmával – a Pp. 275. § (5) bekezdésébe ütközően – e kérdésben nyilatkozattételre hívta fel az indítványozót, majd ennek hiányát a terhére értékelve meghozta Határozatát.

VI.1.2./ Ugyanígy nem képezte bizonyítási eljárás tárgyát az sem, hogy a végrendeletről [REDACTED] mikor szerzett tudomást. Erre vonatkozóan ugyanis a perben [REDACTED] részéről nem volt állítás, vagy hivatkozás. Mindösszesen a felülvizsgálati indítványban, tehát a jogerős határozat

meghozatalát követően hivatkozott arra, hogy csak az örökgyó halálát követően ismerte azt meg, amelyet a Kúria azonban egyúttal tényként fogadott el. Ezzel szembeni ellenbizonyításra tehát indítványozónak lehetősége sem volt.

VI.1.3./ Emellett Határozatában a Kúria gyakorlatilag csak a fenti két körülményre alapítva egy- a perben eddig 4 bírósági fórum összesen 8 eljáró bírója álláspontjával ellentétes-jogkövetkeztetést is levont. Mégpedig azt, hogy mivel örökgyó a nyilatkozatot nem írta alá, [REDACTED] pedig a végrendeletet nem ismerte meg korábban, így közöttük nem jöhetett létre érvényes, írásba foglalt megállapodás a lemondás tárgyában.

Márpedig ez jogkövetkeztetés ellentétes a perben a Fővárosi Ítéltábla első, I.Pf.21.392/2009/3. sz.-ú jogerős határozatában foglaltakkal, mely szerint az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes az örökgyóval kötött írásbeli szerződésben az öröklésről lemondott, ítéletének ezzel kapcsolatos indoklása mindenben megalapozott.

Éppen ebből az okból kifolyólag volt a megismételt eljárás tárgya már „csupán” az, hogy ez az érvényes lemondás kihatott-e a lemondó [REDACTED] eszármazójára is.

VI.1.4./ Indítványozó álláspontja továbbra is az, hogy helytálló a perben eljáró bíróságok azon következtetése, miszerint a lemondás örökgyó és [REDACTED] között érvényesen létrejött. Csupán feltételezve ugyanakkor, hogy ez a megállapodás a felek között semmis, és ezt a Határozat szerint a perben eljáró bíróságoknak hivatalból észlelniük kellett volna, ennek elmaradása, mint eljárásjogi szabálysértés nem eshetett volna az indítványozó terhére. A lemondó nyilatkozat ugyanis jelen formájában már a legelső ítélelehozatal alkalmával rendelkezésre állt, azaz a fentiekből kiindulva, a konkrét okirat semmissége esetén az indítványozót bizonyítás, de legalábbis jogorvoslat formájában az ezzel ellentétes álláspontjának kifejtése, illetve bizonyítása megillette volna. Ezt az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdéseiből eredő jogosultságát azonban a Kúria nem biztosította, Határozatával azt kifejezetten sértette.

VI.1.5./ A peres eljárás irányát, a bizonyítás körét az eljáró bíróság határozza meg, mégpedig a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak szerint, tájékoztatva a feleket a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. Sem az eredeti, sem a megismételt eljárásban nem tette az indítványozó konkrét bizonyítási kötelezettsége körébe egyik bíróság sem azt, hogy egy örökgyó által aláírt lemondó nyilatkozatot rendelkezésre bocsásson, illetőleg a végrendelet megismerésének időpontját jelölje meg. Ennek megfelelően ezen, körülmények az indítványozó keresetének jogerős határozattal történő elutasításának alapjául nem szolgálhatnak.

A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. Azaz, akkor, amikor a Kúria észlelte, hogy a jogkérdés eldöntése szempontjából általa kiemelt jelentőségűnek tekintett ténykérdések vonatkozásában érdemi bizonyítás nem folyt, akkor az indítványozó tárgyaláson történő nyilatkozatát helyett kizárólag a Pp. 275. § (4) bekezdése alkalmazásának, az eljárás megismétlésének lehetett volna helye. A megelőző eljáráshoz képest a bizonyításra szoruló tények köre ugyanis változott, amelyet illetően a per felperese a megelőző eljárások során bizonyítási kioktatásban nem részesült. Ebből az eljárási szabálysértésből adódóan, lévén az a tényállást érinti, a bizonyítékok okszerű mérlegeléséhez kapcsolódik, így a fentebb idézett rendelkezéseknek megfelelően az eljárás megismétlésének volt helye (KGD2007. 232.). Ehelyett a Kúria a rendelkezésre álló – szükségképpen nem teljes körű - bizonyítási eszközök figyelembevételével döntött.

VI.1.6./ Szükséges rögzítenünk, hogy a fentiekre tekintettel indítványozó felülvizsgálati ellenkérelmében alaki kifogásait ennek megfelelően előterjesztette.

[REDACTED] ugyanis a Pp. 270. § (2) bekezdésére tekintettel a lemondás érvényességével kapcsolatos felülvizsgálati indítványát legfeljebb a Fővárosi Ítéltábla I.Pf.21.392/2009/3. számú

végzésével szemben terjeszthette volna elő. Ezzel a jogosultságával azonban az erre nyitva álló, Pp. 272. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben nem élt.

Ugyanígy kifogásolta indítványozó azt is, hogy a felülvizsgálati kérelemben részben egy teljesen új jogi- és ténybeli okfejtésre hivatkozott, amelyet a felülvizsgálati tárgyaláson maga is elismert. Ezen, a lemondás létrejötté, hatályossága kapcsán megfogalmazott álláspont, hivatkozás, mivel a pernek nem volt tárgya, így a jogerős ítélet jogszabálysértő mivoltának indokául a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 235. § (1) bekezdésére tekintettel nem szolgálhatott volna, az a felülvizsgálati eljárásban figyelembe nem vehető.

Az alaki kifogások tekintetében a Kúria Határozata rendelkezést nem tartalmaz, elutasításuk indoka nem megállapítható, a tárgyalásról felvett jegyzőkönyv pedig mindösszesen annyit rögzít, hogy a lemondás érvényességét a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.392/2009/3. számú végzésének indokolása tartalmazza, nem a rendelkező része. A Kúria ezen eljárása indítványozó Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti jogát sérti.

VI.1.7./ **A tisztességes eljáráshoz való jogból következik, hogy a bírósági eljárás minden mozzanatában meg kell, hogy feleljen az alapvető rendelkezéseknek. Ennek keretében biztosítani kell, hogy mindenki egyenlő és azonos esélyekkel vehessen részt az eljárásban: a tisztességes eljárás lényege, hogy minden fél azonos jogokat gyakorol és minden felet azonos kötelezettségek terhelnek. Ebből következően bármely bírósági eljárás kizárólag akkor felel meg ezen alapelvnek, ha annak során mindkét felet megilleti, hogy részletesen kifejttesse jogi és ténybeli álláspontját, csatolhassa bizonyítékait, megismerhesse a másik fél beadványát, arra észrevételeket, indítványokat tegyen. A fentiek szerint ez, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből eredő alapjog indítványozó számára nem volt biztosított, azt a Kúria Határozatával megsértette.**

VI.1.8./ **A Kúria eljárása az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát sértette továbbá a tekintetben is, hogy egy több, mint 8 éve húzódó eljárás minden addig felmerült költségében az azt megelőzően kizárólag pernyertes indítványozót marasztalta. Indítványozó részére a per megindításakor az elsőfokú bíróság illetékfeljegyzési jogot engedélyezett, ezt követően pedig, egyrészt a folyamatos pernyertességből, másrészt a terhelő bizonyítási kötelezettségből adódóan még költség-előlegzési kötelezettsége sem merült fel. Ehhez képest a Kúria, minden eddigi döntéssel ellentétes Határozatának meghozatalát megelőzően – bár az illetékfeljegyzés tényéből indítványozó szerény vagyoni körülményeire következtethetett, azonban – a lehetőségét sem biztosította, hogy erre tekintettel indítványozó az ügyre vonatkozóan személyes költségmentesség engedélyezését kérhesse. Helyette a teljes addigi eljárási költség viselésében marasztalta, méghozzá úgy, hogy a Határozatbeli állásfoglalása alapján a per legnagyobb részére (megismételt eljárás) egyébként indokolatlanul került sor, de legalábbis nem az indítványozónak felróható ok miatt.**

VI.2./ **Megállapítható tehát, hogy az indítványozó keresetének jogerős elutasítására egy több mint 8 éve húzódó, de mégis csupán egyfokú eljárásban került sor, amely kifejezetten sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogát. A Kúria Határozatával az ügy megítélését új ténybeli alapra helyezte és abból egy minden eddigétől eltérő jogi álláspontot vezetett le, amellyel szemben indítványozó már rendes jogorvoslattal nem élhetett.**

Ellentétben ugyanis, aki az eljárás során összesen két fellebbezést és egy felülvizsgálati indítványt terjeszthetett elő, indítványozó számára hátrányos döntés kizárólag egy, további jogorvoslattal nem támadható fórumon született.

Indítványozó ugyanis az eljárás során mindvégig pernyertes fél volt, még a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése is osztotta jogi álláspontját, és a fentiek szerint az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabálysértése miatt ismételtette csupán az eljárást meg.

Ennek nyomán szükséges rögzítenünk, hogy éppen e másodfokú bírósági döntés biztosította azt, amit a Kúria Határozata indítványozónak nem. Ez pedig nem más, mint hogy a bíróság által megvalósított eljárási szabálysértés (a bizonyítási kioktatás helytelen volta)

eredményeként őt hátrány ne érje, lehetősége legyen egy megismételt eljárásban álláspontját igazolni.

VI.3./ Mindezek mellett a Határozat indítványozó örökléshez való jogát is sérti, mégpedig Kúria jogi álláspontjának megalapozatlansága révén.

VI.3.1./ A lemondó nyilatkozat ugyanis nem csupán egy hatályosan el nem fogadott szerződéses ajánlatnak minősült. Azt az örökhagyó nem csupán elfogadta, de maradéktalanul teljesítette is, amely pedig a perben nem is volt vitatott.

Néhai [REDACTED] ugyanis a lemondásra tekintettel fizette meg a 2,5 millió forintot [REDACTED] amelyet ő elismerten átvett, tehát legalábbis ráutaló magatartással a lemondó nyilatkozatban foglalt szerződéses feltételeket az örökhagyó elfogadta, a megállapodás köztük az írásban meghatározott tartalommal akkor létrejött.

E körben kiemelendő, hogy egy szerződés írásbeliségét nem a felek aláírásának az okiraton való elhelyezése, illetőleg a megállapodás egy okiratba foglalása határozza meg. Figyelemmel arra, hogy a Ptk. a lemondás alakiséga, illetőleg tartalma vonatkozásában egyéb kritériumot nem határoz meg, így a szerződésből annak kell az írásba foglalás eredményeként kiderülnie, hogy a lemondó konkrétan miről mond le, illetve, hogy azt visszterhesen teszi-e, adott esetben mekkora ellenérték fejében. Jelen esetben a tárgyi lemondó nyilatkozat e kívánalmaknak maradéktalanul megfelel. Mi több, még ennél részletesebb is, hiszen abban alperes külön kitért arra, hogy a lemondása a kötelesrészsel együtt, minden öröklési igényét fedezi, sőt, még a saját nyilatkozatával, valamint az örökhagyó végintézkedésével kapcsolatos megtámadási igényéről is lemondott.

A lemondó nyilatkozat tehát írásbeli formában tartalmazza a szerződés valamennyi lényeges tartalmi elemét, amelyet örökhagyó a szerződésszerű teljesítésével igazolhatóan, ezzel a tartalommal elfogadott. Ezt pedig alátámasztja a később végrendelet formájában írásba foglalt, azzal egyező tartalmú nyilatkozata is. Ebből adódóan a végrendelet keltének és [REDACTED] általi megismerése időpontjának sincs jelentősége.

Az a megállapítás, miszerint a szerződés azért nem jött létre érvényesen, mert a szerződéses ajánlat örökhagyó általi elfogadása [REDACTED] részére az általában várható idő alatt nem érkezett meg, szintén nem értelmezhető a tárgyi ügyben. [REDACTED] ugyanis a nyilatkozat tételével egyidejűleg, arra tekintettel vette át a 2,5 millió forintot örökhagyótól. Ha ezt nem a lemondásra irányuló szerződéses ajánlat örökhagyó általi elfogadása eredményeként, arra tekintettel tette, akkor jogalap nélküli gazdagodott, méghozzá rosszhiszeműen, csalárd módon.

Nyilvánvaló tehát, hogy ekkor az örökhagyó és [REDACTED] egyaránt egymás érdekeire és az irányadó szabályozásra figyelemmel, együttműködve, megállapodásuk érvényességét szem előtt tartva, szerződésszerűen jártak el. Ezen, egyébként elvárható magatartástól utóbb is kizárólag [REDACTED] ért el, örökhagyó halálát követően, amikor is a sem addig, sem azt követően érdemben meg nem támadott, mi több, általa is végrehajtott megállapodás tartalmával, egyértelmű nyilatkozatával ellentétben kívánta a lemondása hatályát kizárólag a saját örökrészére szorítani.

VI.3.2./ Szükséges nyomatékosítanunk, hogy [REDACTED] ellentétben örökhagyó mindvégig azt próbálta biztosítani, hogy a hagyatéka sorsáról maga rendelkezessen, méghozzá indítványozó javára, úgy, hogy emellett leszármazója esetleges érdeksérelmét kiküszöbölve a neki járó kötelesrészt még életében juttatja.

Az ezzel kapcsolatos két okiratot (nyilatkozat, végrendelet) nem jogi szakemberek, hanem jogban nem jártas, ugyanakkor mégis rendezett joghelyzetre törekvő magánszemélyek foglalták írásba. Ilyen körülmények között a szerződéses szándékuk megítélése körében nem csupán a leírt, de a megállapodás kapcsán tanúsított, ráutaló magatartásuk is különös súllyal esik latba, amelynek a bizonyítékok okszerű mérlegelése körében is ki kell tennie. Különösen akkor, amikor egy már elhunyt személy szándékának megítéléséről van szó, aki nincs abban a helyzetben, hogy a fentiekből következő esetleges formai hiányosságokat pótolja.

Itt kell kitérnünk arra, hogy miként azt Határozatában a Kúria hangsúlyozta is, a lemondási szerződés esetén egy élők közötti megállapodásról van szó. Jelen ügyben azonban ezen élők közötti jogügylet vonatkozásában saját tévedésére a lemondó nyilatkozat tételét 5 évvel, míg a Határozat alapjául szolgáló formai érvénytelenségre a nyilatkozat keltét 17 évvel követően és egyben a szerződő fél halála után hivatkozott. A jóhiszemű eljárás követelményének – és a szerződések megtámadására nyitva álló 1 év határidőnek a – figyelembevételével erre még örökhagyó életében sort kellett volna kerítenie. Ekkor semmi egyebet nem kellett volna tennie, mint akár egy külön okiratban, akár csak egy perbeli nyilatkozatban megerősíti (a végrendeletben egyébként kifejtett) szerződéses akaratát, vagy egyéb módon biztosítja, hogy hagyatéka kizárólag indítványozót illesse. Ebbéli szándékát ennek határozottságát a végrendelet is rögzíti, hiszen abban kifejezetten jelezte, hogy ha a lemondó nyilatkozatát megtámadja, úgy az öröklésből kitagadja.

Éppen a fentiekből is következően képezi a jogtudomány, illetőleg az ítélkezési gyakorlat részét a favor testamenti elve, amelynek célja kifejezetten annak biztosítása, hogy az örökhagyó akarata a lehető legmesszebbmenőben érvényre jusson. Jelen ügyben az örökhagyó végrendelete ugyan alakilag hibásnak bizonyult, és így a végrendelet az öröklés rendjének alapját önmagában nem képezheti, arra azonban mindenképpen alkalmas, hogy bizonyítsa az örökhagyó legfőbb akarata az volt, hogy egyedüli örököse indítványozó legyen. Ezt a tényt az eset összes körülményei körében a Kúriának az eset sajátosságaira tekintettel kifejezetten figyelembe venni és megfelelően mérlegelnie kellett volna, ez azonban elmaradt.

VI.3.3./ Amennyiben pedig, már a kezdetektől az volt a szándéka, hogy megszerzi a 2,5 millió forintot majd az örökhagyó halála után pedig megszerzi az örökséget, akkor erről két dolgot biztosan állíthatunk. Egyfelől, hogy ez semmiben nem felel meg az örökhagyót kizárólagosan megillető öröklési (ön)rendelkezési szándékának, másfelől pedig teljesen egyértelműen a jóhiszemű joggyakorlás alapvető polgári jogi kötelezettségébe ütközik és így jogellenes. Sérti a régi Ptk 4. § (1) és (4) bekezdéseket, valamint az 5. §-t is, így közvetve az Alaptörvényben biztosított öröklési jogot. Ebből következően, a Kúria leegyszerűsítő álláspontja a tekintetben, hogy csak az öröklésről lemondással kapcsolatos szerződés kérdésében kell döntést hozni, alapvetően azért téves, mert teljesen értékeletlenül marad az örökhagyó azon szándéka, hogy mely feltételek mentén és mekkora összeget juttat, aki ezt vagy ténylegesen, vagy látszólag, - teljes öröklési igényének a kielégítéseként - de elfogadta. Ezen körülmény mérlegelésből kihagyása vezetett ahhoz, hogy nem érvényesült a jelen pontban fent hivatkozott régi Ptk 4.-5. §-ok egyike sem. Feltéve, de nem megengedve, hogy a Kúria jogi álláspontja helyes lenne, akkor azt kötelezően meg kellett volna a feleltetni, a jelen pontban hivatkozott régi Ptk szabályainak is. Ennek csak az lehetett volna az egyetlen eredménye, hogy örökléssel kapcsolatos jogérvényesítése teljes egészében ellentétes az általa nyilatkozatban vállalt valamennyi feltétellel. Így az eljárása nem lehet sem jóhiszemű, sem tisztességes, hanem kifejezetten felróható, és számára olyan előny – örökség – megszerzésére irányul, amiről ellenérték fejében lemondott és e lemondását határidőben nem támadta.

A már hivatkozott un. „egyfokú” Kúriai eljárás a fenti jogszabályi kitételeknek nem felel meg, következésképpen az indítványozót elzárta a fentiek bizonyításától, a Kúria pedig mindezt nem észlelte hivatalból, ami alapján pedig nem érvényesül az örökléshez fűződő alapjoga az indítványozónak. A fentiekből következik az is, hogy a Kúria eljárása a tisztességes eljárás követelményének sem felel meg. Minden ítélettel szemben a tisztességes eljáráshoz való alapjogból levezethető követelmény, hogy az valamennyi, a felek viszonyában releváns jogszabálynak megfeleljen. Feltéve, de nem megengedve, hogy a Kúria jogi álláspontja helyes, akkor az állapítható meg, a jelen esetben, hogy csak az egyik felet előnyösebb helyzetbe hozó szabálynak felel meg a Határozat, és ekként az eljárás is, nem pedig valamennyinek. Ez pedig az Alaptörvényben biztosított, felek törvény előtti egyenlőségét, mint alapjogot is sérti.

Az e pontban megfogalmazott okszerű mérlegelés követelményének a felülvizsgálati eljárást megelőzően a perben eljáró valamennyi bíróság megfelelt, részletesen indokolt döntéseik a tárgyi

ügy fentiek szerinti sajátosságait is tükrözik. A jogerős Határozat azonban ezzel a már ismertettek szerint kifejezetten ellentétes, sértve ekként egybek mellett indítványozó örökléshez való alapjogát is.

VI.4./ A fentiek szerint a Kúria eljárása és döntése az indítványozó Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései szerinti jogait sértette. Egrészt ennek eredményeként, másrészt a fentebb kifejtett anyagi- és eljárásjogi jogszabálysértések következtében az indítványozó XIII. cikk (1) bekezdése szerinti alapvető jogosultsága is sérült, hiszen az őt egyébként megillető örökségtől elesett.

VII. Kérelem

VII.1./ A fentiekben előadottakra és a csatolt okiratokra hivatkozással kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.I.21.866/2014/8. számú határozatának (a továbbiakban: Határozat) alaptörvény-ellenességét, és a Határozatot semmisítse meg, mivel az sérti az indítványozó Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében, a XV cikk (1) bekezdésben, és a XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben biztosított jogait.

VII.2./ Az Abtv. 53. § (4) bekezdésére, valamint a Pp. 359/C. § (1) bekezdésére hivatkozással kérjük a T. Fővárosi Törvényszéket, mint első fokon eljáró bíróságot, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Határozat végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig felfüggeszteni szíveskedjen. E kérelmünk indokolásaként előadjuk, hogy a Határozattal érintett hagyatéki részét képezi az indítványozó lakhatását immáron több, mint 30 éve biztosítani hivatott [REDACTED] szám alatti ingatlan is, így az ismételt, a Határozatban foglaltak szerinti nagyateki eljárás lerolytatása az életkörülményeit – adott esetben visszafordíthatatlanul – befolyásolhatja. E körben rögzítjük továbbá, hogy indítványozó életvitelét szerény nyugdíja fedezi csupán, így nem zárható ki, hogy a Határozat végrehajtását követően az eredeti állapot a jelen panaszunknak történő helyt adás esetén sem volna már helyreállítható. Ez jóval meghaladja azt a hátrányt, amivel a Határozat végrehajtásnak felfüggesztése okozhatna. A fentiekre tekintettel álláspontunk szerint nyomósabb érdek fűződik a Határozat végrehajtásának felfüggesztéséhez, ezért kérjük a T. Fővárosi Törvényszéket, hogy ez irányú kérelmünknek helyt adni szíveskedjen.

VII.3./ Amennyiben az elsőfokon eljáró bíróság a VII.2. pontban foglalt kérelmünknek bármely okból nem tett eleget, úgy az Abtv. 61. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 359/C. § (2) bekezdése alapján kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy a fent kifejtett indokaink alapján a Fővárosi Törvényszéket a Határozat végrehajtásának felfüggesztésére felhívni szíveskedjen.

VII.4./ Az Abtv. 52. § (6) bekezdésére figyelemmel, a Határozattal érintett ügy leglényegesebb dokumentumait jelen beadványunkhoz mellékelve előterjesztjük. Tekintettel azonban az immáron – csak a bírósági peres eljárást figyelembe véve – közel 8 éve húzódó eljárás során felhalmozódott tekintélyes iratanyagra, az Abtv. 57. § (3) bekezdésére hivatkozással elsődlegesen kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszéket az ügyiratok megküldése, jelen eljárás irataihoz szerelése érdekében megkeresni szíveskedjen.

Amennyiben a T. Alkotmánybíróság a fentiekre bármely okból nem lát lehetőséget, vagy az az eljárás elhúzódására vezetne, úgy az Abtv. 57. § (2) bekezdésére hivatkozással kérjük, hogy szükség esetén az indítványozót további nyilatkozat tételére felhívni szíveskedjen.

VIII. Eljárásjogi nyilatkozatok

VIII.1./ Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján nyilatkozunk, hogy a jelen alkotmányjogi panasz indítvánnyal érintett Határozatot 2015. november 05. napján vettük kézhez.

VIII.2./ Az Abtv. 68. §-ára tekintettel nyilatkozunk, hogy az indítványozó a jelen alkotmányjogi panasz indítvány, illetőleg személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

VIII.3./ Az Abtv. 27. § b) pontja alapján nyilatkozunk, hogy indítványozó részére egyéb jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva, a Határozat jogerős, ennek kapcsán perújítási, ill. felülvizsgálati eljárás sincs folyamatban.

VIII.4./ Az Abtv. 55. § (1) bekezdésére tekintettel jelen indítványunk illetékmentes.

VIII.5./ A T. Alkotmánybíróság hatáskörét és illetékességét az Abtv. 27.§-ára alapítjuk.

Budapest, 2015. december 21.

Tisztelettel:

indítványozó meghat. jogi képv.

Melléklet:

- Ügyvédi meghatalmazás;
- 1. sz. melléklet: Kúria Pfv.I.21.866/2014/8. számú határozata;
- 2. sz. melléklet: Örökhagyó lemondó nyilatkozata;
- 3. sz. melléklet: Örökhagyó végrendelete;
- 4. sz. melléklet: 1119 Kjö. 86/2007/20. sz. ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés;
- 5. sz. melléklet: Fővárosi Bíróság 28.P.22.984/2008/12. számú határozata;
- 6. sz. melléklet: Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.392/2009/3. számú határozata;
- 7. sz. melléklet: Fővárosi Törvényszék 71.P.22.611/2010/96. számú határozata;
- 8. sz. melléklet: Fővárosi Ítéltábla 19.Pf.20.367/2014/7. számú határozata;
- 9. sz. melléklet: [redacted] felülvizsgálati indítványa;
- 10. sz. melléklet: Pfv.I.21.866/2014/8. számú jegyzőkönyv;

